

לקחת מנהיגות – האנשים שידעו להנהיג

Taking Leadership - People that knew how to lead

1 / משה רבנו - מי בכלל רוצה להנהיג?

(שמות, פרק ג, פסוקים י-יב)

וַיְהִי בַיָּמִים הָהֵם וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה וַיֹּצֵא אֶל-אֶחָיו וַיֵּרָא בְּסֹבְלָתָם וַיֵּרָא אִישׁ מִצְרֵי מִכָּה אִישׁ-עֲבָרֵי מֵאֲחָיו. וַיִּפֶן כֹּה וְכֹה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ וַיַּךְ אֶת-הַמִּצְרִי וַיִּטְמְנֵהוּ בַחֹל.

11 And it came to pass in those days, when Moses was grown up, that he went out unto his brethren, and looked on their burdens; and he saw an Egyptian smiting a Hebrew, one of his brethren. 12 And he looked this way and that way, and when he saw that there was no man, he smote the Egyptian, and hid him in the sand.

שמות, פרק ב, פסוקים יא-יב

...וַעֲתָה לְכֵה וְאֶשְׁלַחְךָ אֶל-פְּרַעֲהוּ וְהוֹצֵא אֶת-עַמִּי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָאֱלֹהִים מִי אֲנֹכִי כִּי אֵלַךְ אֶל-פְּרַעֲהוּ וְכִי אוֹצִיא אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם. וַיֹּאמֶר כִּי-אֶהְיֶה עִמָּךְ וְזֶה-לְךָ הָאוֹת כִּי אֲנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת-הָעָם מִמִּצְרָיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת-הָאֱלֹהִים עַל הַהָר הַזֶּה. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָאֱלֹהִים הִנֵּה אֲנֹכִי בָא אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתִּי לָהֶם אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם וְאָמְרוּ-לִי מִה-שְּׁמוֹ מִה אִמַר אֱלֹהִים. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-מֹשֶׁה אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶהְיֶה שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם...

Come now therefore, and I will send thee unto Pharaoh, that thou mayest bring forth My people the children of Israel out of Egypt.' 11 And Moses said unto God: 'Who am I, that I should go unto Pharaoh, and that I should bring forth the children of Israel out of Egypt?' 12 And He said: 'Certainly I will be with thee; and this shall be the token unto thee, that I have sent thee: when thou hast brought forth the people out of Egypt, ye shall serve God upon this mountain.' 13 And Moses said unto God: 'Behold, when I come unto the children of Israel, and shall say unto them: The God of your fathers hath sent me unto you; and they shall say to me: What is His name? what shall I say unto them?' 14 And God said unto Moses: 'I AM THAT I AM'; and He said: 'Thus shalt thou say unto the children of Israel: I AM hath sent me unto you.'

(שמות, פרק ד, פסוקים א-יז)

וַיַּעַן מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר וְהֵן לֹא-יֵאֱמִינֻנִי לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְקֹלִי כִּי יֹאמְרוּ לֹא-נִרְאָה אֵלֶיךָ ה'. וַיֹּאמֶר אֵלָיו ה' מִזֶּה (מִה)-זֶה בְּיַדְךָ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה. וַיֹּאמֶר הַשְּׁלִיכֵהוּ אַרְצָה וַיִּשְׁלַכְהוּ אַרְצָה וַיְהִי לְנַחֵשׁ וַיִּנָּס מֹשֶׁה מִפְּנֵיו. וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה שְׁלַח יָדְךָ וְאַחֲזֵ בַזְּנָבוֹ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיַּחֲזֵק בּוֹ וַיְהִי לְמִטָּה בְּכַפּוֹ. לְמַעַן יֵאֱמִינֻ כִּי-נִרְאָה אֵלֶיךָ ה' אֱלֹהֵי אֲבוֹתֶם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. וַיֹּאמֶר ה' לוֹ עוֹד הִבֵּא-נָא יָדְךָ בְּחִיקְךָ וַיִּבֵּא יָדוֹ בְּחִיקוֹ וַיּוֹצֵאָהּ וְהִנֵּה יָדוֹ מִצְרַעַת כְּשֶׁלֶג. וַיֹּאמֶר הֲשֵׁב יָדְךָ אֶל-חִיקְךָ וַיִּשֵׁב יָדוֹ אֶל-חִיקוֹ וַיּוֹצֵאָהּ מִחִיקוֹ וְהִנֵּה-שָׁבָה כְּבָשָׂרוֹ. וְהִי אִם-לֹא יֵאֱמִינֻ לְךָ וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקֹל הָאֵת הָרִאשׁוֹן וְהָאֵת הַשְּׁנִי לְקֹל הָאֵת הַשְּׁלִישִׁי וְהָיָה אִם-לֹא יֵאֱמִינֻ גַם לְשֵׁנֵי הָאֵתוֹת הָאֵלֶּה וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקֹלְךָ וְלִקְוֹת מִמִּימֵי הַיָּאֵר וְשִׁפְכָתָהּ הַיְבֵשָׁה וְהָיָה הַיָּם אֲשֶׁר תִּקַּח מִן-הַיָּאֵר וְהָיָה לְדָם בַּיּוֹם הַהוּא. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-ה' בִּי אֲדֹנָי לֹא אִישׁ דְּבָרִים אֲנֹכִי גַם מִתְּמוֹל גַּם מִשְׁלֹשׁ גַּם מֵאִתְּךָ דְּבָרְךָ אֶל-עַבְדְּךָ כִּי כִבְדָּה וְכַבֵּד לָשׁוֹן אֲנֹכִי. וַיֹּאמֶר ה' אֵלָיו מִי שֵׁם פֶּה לְאָדָם אוֹ מִי-יָשׁוּם אֵלָם אוֹ חֲרָשׁ אוֹ פֶקֶח אוֹ עוֹר הֲלֹא אֲנֹכִי ה'. וַעֲתָה לְךָ וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה עִם-פִּיךָ וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תִּדְבֹר. וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי שְׁלַח-נָא בְיָדְךָ אֶת-יָדְךָ וְהָיָה אֲשֶׁר תִּדְבֹר וְהָיָה עִם-פִּיךָ וְהוֹרִיתִי אֶתְּכֶם אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן. וְדַבֵּר-הוּא לְךָ אֶל-הָעָם וְהָיָה הוּא יְהִי-לְךָ לְפִה וְאַתָּה תְהִי-לוֹ לְאֱלֹהִים. וְאַתָּה-הַמֹּשֶׁה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה-בּוֹ אֶת-הָאֵתוֹת.

And Moses answered and said: 'But, behold, they will not believe me, nor hearken unto my voice; for they

will say: The LORD hath not appeared unto thee.' 2 And the LORD said unto him: 'What is that in thy hand?' And he said: 'A rod.' 3 And He said: 'Cast it on the ground.' And he cast it on the ground, and it became a serpent; and Moses fled from before it. 4 And the LORD said unto Moses: 'Put forth thy hand, and take it by the tail--and he put forth his hand, and laid hold of it, and it became a rod in his hand-- 5 that they may believe that the LORD, the God of their fathers, the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob, hath appeared unto thee.' 6 And the LORD said furthermore unto him: 'Put now thy hand into thy bosom.' And he put his hand into his bosom; and when he took it out, behold, his hand was leprous, as white as snow. 7 And He said: 'Put thy hand back into thy bosom.--And he put his hand back into his bosom; and when he took it out of his bosom, behold, it was turned again as his other flesh.-- 8 And it shall come to pass, if they will not believe thee, neither hearken to the voice of the first sign, that they will believe the voice of the latter sign. 9 And it shall come to pass, if they will not believe even these two signs, neither hearken unto thy voice, that thou shalt take of the water of the river, and pour it upon the dry land; and the water which thou takest out of the river shall become blood upon the dry land.' 10 And Moses said unto the LORD: 'Oh Lord, I am not a man of words, neither heretofore, nor since Thou hast spoken unto Thy servant; for I am slow of speech, and of a slow tongue.' 11 And the LORD said unto him: 'Who hath made man's mouth? or who maketh a man dumb, or deaf, or seeing, or blind? is it not I the LORD? 12 Now therefore go, and I will be with thy mouth, and teach thee what thou shalt speak.' 13 And he said: 'Oh Lord, send, I pray Thee, by the hand of him whom Thou wilt send.' 14 And the anger of the LORD was kindled against Moses, and He said: 'Is there not Aaron thy brother the Levite? I know that he can speak well. And also, behold, he cometh forth to meet thee; and when he seeth thee, he will be glad in his heart. 15 And thou shalt speak unto him, and put the words in his mouth; and I will be with thy mouth, and with his mouth, and will teach you what ye shall do. 16 And he shall be thy spokesman unto the people; and it shall come to pass, that he shall be to thee a mouth, and thou shalt be to him in God's stead. 17 And thou shalt take in thy hand this rod, wherewith thou shalt do the signs.'

שאלות לדיון

- איך מתוארת דמותו של משה בקטע הראשון ואיך היא מצטיירת בקטע השני?
- מדוע, לדעתכם, מגיב משה באופן שונה בכל אחד מהקטעים?
- האם מקטע ב' ניתן לחשוב שמשה יכול לצמוח להיות למנהיג?
- האם החששות שמביע משה מתאימים לאופן שבו תיאר את המנהיג בתחילת הפעילות?
- האם הם מעוררים בכם הזדהות?
- אלוהים מנסה לצייד את משה בארגז כלים של מנהיגות – ממה מורכב ציוד זה? האם הוא יסייע לכל מנהיג?

Leading Questions

How is Moshe described in the first part you read and how is he described in the second?

Why in your opinion did Moshe react so different in each situation?

From reading the second part can you picture him becoming a great leader?

Moshe hesitates, is that the way you described a leader?

Can you identify with his hesitations?

2 / דבורה הנביאה – האישה שלפני הקלעים

(שופטים, פרק ד, פסוקים ו-ח)

וְדִבְרָה אִשָּׁה נְבִיאָה אֲשֶׁת לַפִּידוֹת הָיָה שִׁפְטָה אֶת-יִשְׂרָאֵל בְּעַת הַהִיא. וְהָיָה יוֹשֶׁבֶת תַּחַת-תְּמַר דְּבוּרָה בִּין הַרְמָה וּבֵין בֵּית-אֵל בְּהַר אֶפְרַיִם וַיַּעַל אֵלֶיהָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפָּט. וְתִשְׁלַח וְתִקְרָא לְבָרַק בֶּן-אֲבִינֵעַם מִקְדָּשׁ נִפְתָּלִי וְתֹאמֶר אֵלָיו הֲלֹא צָוָה ה' אֱלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל לְךָ וּמִשְׁכַּת בְּהַר תְּבוֹר וְלִקְחָתְ עִמָּךְ עֶשְׂרֵת אֲלָפִים אִישׁ מִבְּנֵי נִפְתָּלִי וּמִבְּנֵי זְבֻלוֹן. וּמִשְׁכַּתִּי אֵלֶיךָ אֶל-נַחַל קִישׁוֹן אֶת-סִיסְרָא שֶׁר-צָבָא יָבִין וְאֶת-רַכְבּוֹ וְאֶת-הַמוֹנוֹ וְנִתְתִּיחֵהוּ בְיָדְךָ. וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ בָּרַק אִם-תִּלְכִּי עִמִּי וְהִלַּכְתִּי וְאִם-לֹא תִלְכִּי עִמִּי לֹא אֶלְכָּךְ.

Now Deborah, a prophetess, the wife of Lappidoth, she judged Israel at that time. 5 And she sat under the palm-tree of Deborah between Ramah and Beth-el in the hill-country of Ephraim; and the children of

Israel came up to her for judgment 6 And she sent and called Barak the son of Abinoam out of Kedesh-naphtali, and said unto him: 'Hath not the LORD, the God of Israel, commanded, saying: Go and draw toward mount Tabor, and take with thee ten thousand men of the children of Naphtali and of the children of Zebulun? 7 And I will draw unto thee to the brook Kishon Sisera, the captain of Jabin's army, with his chariots and his multitude; and I will deliver him into thy hand. 8 And Barak said unto her: 'If thou wilt go with me, then I will go; but if thou wilt not go with me, I will not go

שאלות לדיון

- מה מיוחד בדמותה של דבורה הנביאה?
- מדוע, לדעתכם, פנו אליה שבטי ישראל כדי שתשפוט אותם?
- אלוהים מורה לברק להילחם בסיסרא ובצבאו. מדוע לדעתכם הוא אינו יוזם את התחלת המלחמה?
- במה יכולה דבורה לסייע בלחימה נגד סיסרא וצבאו?
- אילו תכונות מנהיגות ניתן ללמוד מדמותה של דבורה?

Leading Questions

What is special about the character of Deborah?

Why did the people of Israel go to her when they needed a judge?

God asks Barak to go to war, why do you think Barak didn't go immediately, why did he go first to speak to Deborah?

How can Deborah help Israel in the war?

What traits of leadership can we learn from Deborah?

3 / הרב פירר - לא שאפתי לזה

<http://www.youtube.com/watch?v=lfCnpl21ssU>

בסרט "פירר – שאלה אחת קטנה" נשאל הרב:

בתור אדם צעיר, איך ראית את עצמך? לאיזה כיוון רצית ללכת? מה היית היום, אם לא היית עושה מה שאתה עושה? אמביציות אחרות?

As a young man, how did you view yourself, what was your direction in life, what would you become today if you didn't follow the path you eventually followed?

ותשובתו של הרב פירר:

"כשהתחלתי להתעסק במה שהתעסקתי זה היה מקרה ספורדי.. מקרה אחד. מימי לא חשבתי שאני פתאום אעמוד מדי יום עם מאה עשרים שאלות בטלפון ושלושים או ארבעים פגישות. שהתחלתי להתעסק עם זה לא חשבתי ובוודאי ובוודאי לא שאפתי לזה... המוטיב היה העזרה לזולת. כשהגיעה בקשה נוספת, הלכתי לבקשה הנוספת, ואז הגיע עוד בקשה...הייתי יושב 18 שעות ביממה ולומד, לא החלטתי יום אחד שאני מקריב את השמונה עשרה שעות האלה בעד העזרה לזולת. אני לא יודע מה היה קורה לו הייתי צריך לעמוד בניסיון כזה, אני לא יודע אם הייתי אומר תשמע, אני מוותר על עשר שעות לימוד ביום במכה אחת ואני עוזב הכל והולך להתעסק בעזרה לזולת. אני לא בטוח. אבל בסוף היום יצא שהקרבת דברים שאולי יכלו להיות אחרת."

His answer was:

"When I began doing what I do it was a one time thing, just one case. I didn't even imagine myself answering 120 phone calls a day and twenty or thirty meetings. When it all began I didn't even aspire to that.. my only goal was to help the other. When another request came in I helped them as well, and then another request for help, and another... I used to sit 18 hours a day and study, I didn't decide in one day to give that up, it was gradual. If I was asked to give it up in one day I'm not sure I would have been able to."

שאלות לדיון

- איך ניתן להסביר את היוזמות הרבות של הרב פירר להקלת סבלם של החולים?
- אילו תכונות מציג הרב פירר בריאיון עמו?
- האם אלו הן תכונות של מנהיג, בעיניכם?

Leading Questions

How can we explain all the initiatives that Rabbi Firer took to help the sick people?

What character trait do we see in his interview?

In your eyes, are these traits of a leader?